

www.kenniskringvisserij.nl

Strandvisserij met staande netten

Kenniskring Kustvisserij op harder en zeebaars

Kustvisserij met passieve vistuigen is een zeer oude, wereldwijd voorkomende vorm van kleinschalige visserij

Strandvisserij met staande netten

Passieve vistuigen zijn vistuigen die stilstaan in het water. Als deze vistuigen op het juiste moment op de juiste plaats staan, dan zwemmen de vissen zichzelf vast de netten. In de Nederlandse kustzone wordt al generaties lang met passieve vistuigen op verschillende vissoorten gevestigd. Staandwantsvisserij is visserij met netten die een beperkte tijd op de bodem en/of in de waterkolom 'staan' (hangen). Strand vissers met staandwants gebruiken kleine, ondiepe boten om de netten uit te zetten en weer binnen te halen. Ze werken deels in de branding, maar dat kan lang niet altijd.

Kwaliteit

Strandvisserij is voornamelijk een dagvisserij. De vis is dus dagvers en onbeschadigd. Daardoor ontvangen staandwantsvissers vaak een hogere prijs dan collega-vissers. Die hogere prijs en lagere bedrijfskosten maken een rendabele beroepsvisserij mogelijk. Ook al gaat het vaak maar om kleine hoeveelheden. Via de handel belandt de kwaliteitsvis vooral bij horecazaken, natuurvoedingszaken, versmarkten en visspecialzaken.

In de wintermaanden en in stormperiodes is strandvisserij niet mogelijk. Bovendien is niet de hele kustzone geschikt voor een rendabele strandvisserij. De strandvisserij is dus sterk afhankelijk van de omstandigheden. Het kan alleen op plekken waar op dat moment de vis zit en waar de situatie het toelaat. Omdat de kustzone heel dynamisch is, vereist dat een grote mate van flexibiliteit in de gekozen doelsoorten en in het gebruik van vistechieken en ruimte.

Traditie

Strandvisserij kwam al voor in de prehistorie. Bij opgravingen langs de oude kustlijn van Nederland vinden archeologen vaak harderschubben. Onze voorvaders vingen harders door kort voor laag water, geultjes of zwinen af te zetten met een vlechtwerk van wilgentenen en boomschors. De tegenwoordige strandvisserij met staande netten is in feite een voortzetting van die prehistorische manier van vissen.

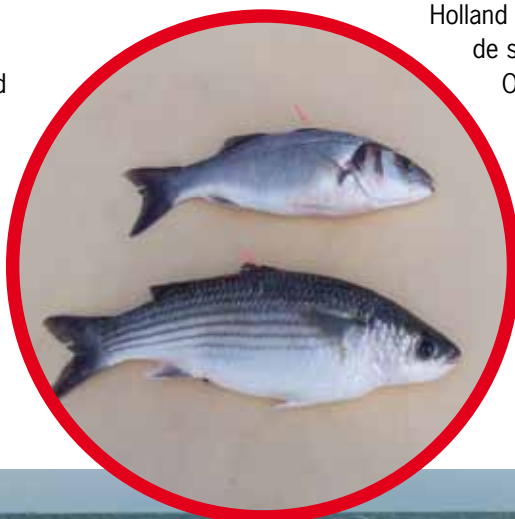
Gecertificeerd verantwoorde visserij

Strandvisserij met staande netten is een typische vorm van low-impactvisserij. Zo is het energieverbruik per kilo gevangen vis laag, vindt geen bodemberoering plaats en wordt het zeemilieu niet beïnvloed. Door een bewuste keuze van vislocaties en type netwerk is het bovendien een selectieve visserij. Dit voorkomt ongewenste bijvangsten. Harder- en zeebaarsvissers langs de stranden van de

Waddeneilanden en de kop van Noord-Holland zijn gecertificeerd volgens de standaards van Waddengoud.

Ook de Waddenvereniging heeft hiermee ingestemd.

De meerderheid van de tongvissers is gecertificeerd met het duurzaamheidslabel van MSC.

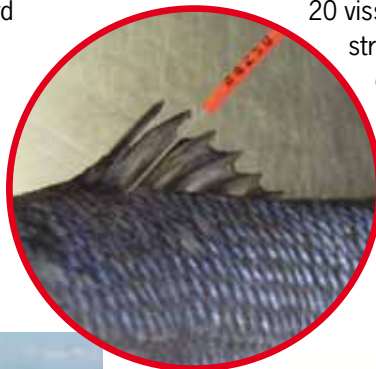

In Nederland beoefenen vele tientallen beroepsvissers deze visserijvorm

Kennis voor een duurzame toekomst

Voor strandvissers zijn harder en zeebaars belangrijke doelsoorten. Maar om ook in de toekomst verantwoord op deze soorten te kunnen vissen is meer kennis van visbestanden nodig. Daarom werken vissers samen in de kenniskring Kustvisserij op harder en zeebaars. Die is op eigen initiatief begonnen met een merken terugvangexperiment en met de registratie van vangsten en visserij-inspanning. Ook de staandwantsvissers die zich richten op tong werken in een kenniskring mee aan diverse onderzoeken.

kustzone. Ongeveer de helft daarvan vist regelmatig langs het strand op minder dan 250 meter vanaf de waterlijn. Ten minste 20 vissers zijn zelfs geheel afhankelijk van de strandvisserij. Zij vissen met kleine bootjes die ondiep steken en niet langer zijn dan 10 meter. De meeste strandvissers richten zich vooral op harder en zeebaars. Een klein aantal vist ook op kabeljauw en platvis (tong).

Samenwerken voor veiligheid

Zowel individueel als vanuit hun beroepsorganisaties onderhouden de staandwantsvissers relaties met natuur- en milieuorganisaties en met de (organisaties van) andere gebruikers zoals sleepnetvissers, sportvissers en waterrecreanten. De beroepsvissers kennen als geen ander de gevaren van de kuststrook. Regelmatig zijn ze zelfs als eerste ter plaatse als een zeilboot, windsurfer, of kitesurfer in problemen raakt. Sommige strandvissers zijn ook opstapper op reddingsboten van de KNRM.

Ontwikkelingen in de strandvisserij

Afhankelijk van de vangstmogelijkheden wisselen periodes van meer en minder belangstelling voor strandvisserij elkaar af. Ook de doelsoorten veranderen door de jaren heen. Vooral door de opkomst van moderne technieken en grotere schepen is de strandvisserij de laatste decennia steeds verder afgenomen. Maar door de lage kosten en de opkomst van 'dure' zeebaars voor de kust groeit de laatste jaren de belangstelling weer. Momenteel zijn er in Nederland ongeveer 90 geregistreerde vaartuigen voor de staandwantsvisserij in de

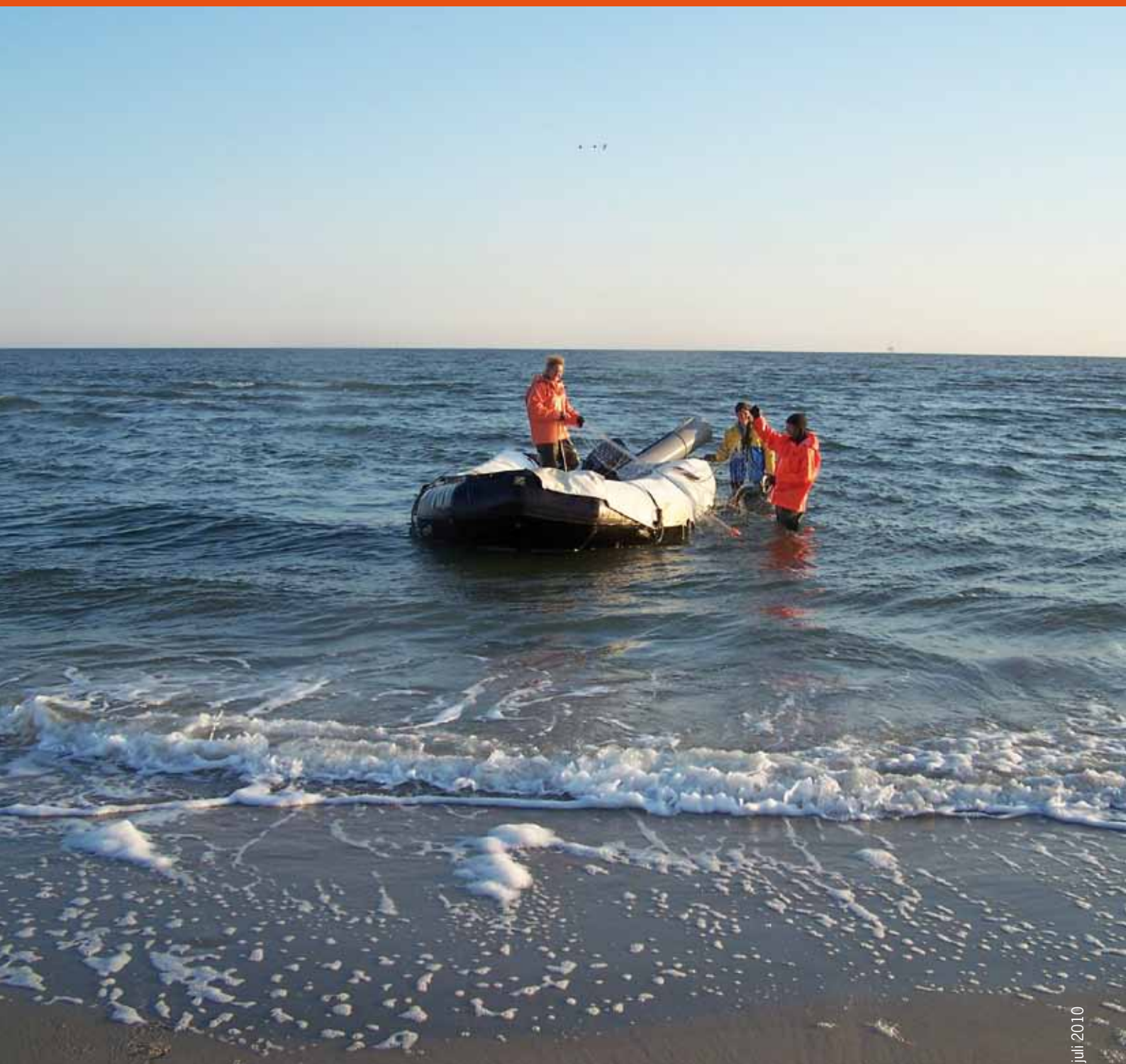
Regulering

Alle vissersvaartuigen, ook de kleine boten van strandvissers, moeten geregistreerd staan in het Visserijregister van het ministerie van LNV. Per 1 januari 2010 mag een visser alleen met staandwant vissen als dit vistuig op zijn visvergunning staat. Daarbij is de netlengte gelimiteerd tot maximaal 25 km staandwant per vaartuig. Die limiet is alleen van belang voor de grotere staandwantsvissers verder op zee. De kleine, ondiepe boten die in de strook direct langs het strand vissen, kunnen namelijk meestal niet meer dan 2 á 3 km netwerk bergen. Daarnaast is ook het aantal zeedagen voor staandwantsvissers beperkt. Bovendien moeten staandwantsvissers die op gequoteerde vissoorten zoals kabeljauw en tong vissen ook over contingent (quotum) beschikken en mogen ze die vangsten alleen via een erkende visafslag verkopen.

Bij plotselinge weersverslechtering kan het nodig zijn om de netten bij laagwater weg te halen met behulp van een auto op het strand. Vissers waarvoor dit geldt, hebben daarom een vergunning of ontheffing om op het strand te rijden.

Kenniskring Kustvisserij op harder en zeebaars

juli 2010

WAGENINGEN UR
For quality of life

www.kenniskringvisserij.nl

Ministerie van Landbouw, Natuur en
Voedselkwaliteit

Meer informatie bij Floor Quirijns
T 0317 - 487190 E floor.quirijns@wur.nl
Redactie en vormgeving: Communication Services, Wageningen UR
Fotografie: Fokke van Saane, Philip Coughlin, Barbara Rodenburg e.a.